

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
ДВНЗ «ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА
ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

ПРОГРАМА

V Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених
**«Мовна комунікація і сучасні технології
у форматі різнорівневих систем»**

27 листопада 2020 року

Бахмут 2020

ОРГКОМІТЕТ

Голова оргкомітету:

Бєлицька Євгенія Миколаївна,

директор Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», кандидат філологічних наук, доцент

Співголови оргкомітету:

Марченко Тетяна Михайлівна,

заступник директора з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», доктор філологічних наук, професор

Мараховська Валентина Гаврилівна,

декан факультету соціальної та мовної комунікації Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», кандидат філологічних наук, доцент

Ткаченко Людмила Володимирівна, завідувач відділу наукової роботи студентів Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Андрущенко Вікторія Олегівна,

завідувач кафедри англійської філології та перекладу Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», кандидат філологічних наук

Члени оргкомітету:

Зоз Олена Анатоліївна,

доцент кафедри англійської філології та перекладу Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», кандидат філологічних наук, доцент

Круть Олена Володимирівна,

доцент кафедри англійської філології та перекладу Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», кандидат філологічних наук

Шкуропат Марина Юрївна,

доцент кафедри англійської філології та перекладу Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», кандидат філологічних наук, доцент

Ясинецька Олена Анатоліївна,

доцент кафедри англійської філології та перекладу Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», кандидат філологічних наук, доцент

Гордієнко Світлана Григорівна,

старший викладач кафедри англійської філології та перекладу Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Корольова Олена Юрївна,

старший викладач кафедри англійської філології та перекладу Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

ПЛАН РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

11⁰⁰-12³⁰ – Відкриття конференції. Пленарне засідання онлайн на Google Meet: <https://meet.google.com/kzf-tntp-oph>

12³⁰-12⁴⁰ – Перерва.

12⁴⁰-14⁰⁰ – Робота секцій онлайн (див. покликання під назвами секцій).

14⁰⁰-14¹⁵ – Закриття конференції (<https://meet.google.com/kzf-tntp-oph>).

Виступ на пленарному та секційних засіданнях – до 10 хвилин.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Беліцька Євгенія Миколаївна,

директор Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», кандидат філологічних наук, доцент

Марченко Тетяна Михайлівна,

заступник директора з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», доктор філологічних наук, професор

Мараховська Валентина Гаврилівна,

декан факультету соціальної та мовної комунікації Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», кандидат філологічних наук, доцент

ДОПОВІДІ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Обумовленість перекладацьких відповідників гендером перекладача

Бережна Маргарита Василівна, канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри перекладу та слов'янської філології, заступник декана факультету іноземних мов, Криворізький державний педагогічний університет

Особливості перекладу експресивних дієслів мовлення в романі Дж. К. Ролінг «Гаррі Поттер і філософський камінь» українською та російською мовами

Долгих Ганна Андріївна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри англійської філології та перекладу Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Квантитативні методи у прикладній лінгвістиці: досвід застосування серійного критерію

Краснобаєва-Чорна Жанна Володимирівна, д-р філол. наук, професор, професор кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології; ***Галюк Анастасія Володимирівна,*** студентка, Донецький національний університет імені Василя Стуса

Інтерпретація образів Ісуса та Юди в романі Г. Панаса «Євангеліє від Юди»
Писарев Олександр Олександрович, магістрант; наук. керівник – д-р філол. наук, професор, завідувач кафедри світової літератури Комаров Сергій Анатолійович, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Продукти харчування як репрезентанти гастрономічної культури українців (на матеріалі української фразеології)

Безнощенко Таїсія Ігорівна, магістрантка; наук. керівник – д-р філол. наук, професор, професор кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології Краснобаєва-Чорна Жанна Володимирівна, Донецький національний університет імені Василя Стуса

Критерії й показники адекватності аудіовізуального перекладу

Авдєєва Єлизавета Іллівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри англійської філології та перекладу Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Гумор анімаційних фільмів як проблема перекладу (на матеріалі мультфільму «Addams Family» / «Родина Адамсів»)

Самойлова Єлизавета Максимівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри англійської філології та перекладу Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

СЕКЦІЙНА РОБОТА КОНФЕРЕНЦІЇ

27 листопада 2020 року

СЕКЦІЯ 1

Динамічні процеси у лексичній системі англійської мови.

Проблеми функціональної граматики.

Фонетичний аспект дискурсу: сегментний та надсегментний рівні

(<https://meet.google.com/gpf-yupe-heh>)

Голова – старший викладач кафедри англійської філології та перекладу
Гордієнко Світлана Григорівна

Секретар – студентка факультету соціальної та мовної комунікації
Жуковська Софія Олександрівна (гр. 441)

1. Неологізація в динамічному розвитку англійської мови

Бабіч Єлизавета Сергіївна, студентка; наук. керівник –
канд. філол. наук, доц. Круть Олена Володимирівна,
Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

2. Продуктивність афіксації у просторі військових термінів

Бородін Кирило Денисович, магістрант; наук. керівник –
канд. філол. наук, доц. Суховецька Людмила Валентинівна
Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

3. Взаємозв'язок релігії і моралі як предтеча мовних змін та джерело
евфемізації мови

Дика Катерина Вікторівна, магістрантка; наук. керівник –
канд. філол. наук, доц. Ситняк Роман Миколайович,
Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

4. Систематизація синонімів в англійській мові

Дубовик Наталія Сергіївна, магістрантка; наук. керівник –
канд. філол. наук, доц. Ситняк Роман Миколайович,
Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

5. Функціональна семантика артиклів

Жуковська Софія Олександрівна, студентка;
наук. керівник – ст. викл. Корольова Олена Юріївна,
Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

6. Особливості семантичних відношень між частинами приєднувальних конструкцій

Кононихіна Діана Сергіївна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Богдан Валерій Володимирович, Бердянський державний педагогічний університет

7. Особливості функціональності сленгової лексики американського варіанта англійської мови

Неліна Ольга Вікторівна, студентка; наук. керівник – ст. викл. Нагай Ірина Давидівна, Бердянський державний педагогічний університет

8. Протиставлення, полярність і протилежність як основи антонімічних відношень

Петерс Анастасія Олександрівна, магістрантка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ситняк Роман Миколайович, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

9. Structural pauses in pedagogical and political discourses

Полєєва Юлія Сергіївна, канд. філол. наук, доцент;
Васік Юлія Анатоліївна, канд. філол. наук, доцент;
Інститут міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

10. Rhyme functions in clothes inscriptions

Сирватка Кристина Сергіївна, магістрантка; наук. керівник – д-р філол. наук, проф. Панченко Олена Іванівна, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

11. До проблеми структурно-семантичних трансформацій фразеологічних одиниць англomовному художньому тексті

Суровегін Андрій Ігорович, магістрант; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Чернишова Ірина Вікторівна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

СЕКЦІЯ 2

Текст як об'єкт лінгвостилістичного та лінгвопрагматичного аналізу.

Прагматика та семантика дискурсу
(<https://meet.google.com/dzx-wcvd-vzd>)

Голова – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології та перекладу Зоз Олена Анатоліївна

Секретар – студентка факультету соціальної та мовної комунікації Ладоніна Варвара Дмитрівна (гр. 409а)

1. Метафори в англomовних слоганах реклами автомобілів та парфумів
Белим Анастасія Андріївна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Калужська Лілія Олегівна, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
2. Структурні особливості еліптичних заголовків журнальних мікротекстів-повідомлень
Бурлаченко Аліна Геннадіївна, магістрантка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Архіпова Ірина Михайлівна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
3. Відображення впливу війни на людину в романі В. Фолкнера «Солдатська нагорода»
Вечканова Вікторія Вадимівна, студентка; наук. керівник – д-р філол. наук, проф. Комаров Сергій Анатолійович, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
4. Функція діалогу в художньому творі
Гриценко Карина Сергіївна, магістрантка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Архіпова Ірина Михайлівна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
5. Авторська рецепція реалій вікторіанської доби в романі Дж. Фаулза «Жінка французького лейтенанта»
Декань Максим Геннадійович, студент; наук. керівник – д-р філол. наук, проф. Комаров Сергій Анатолійович, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

6. Репрезентація емоційного стану персонажа в англomовному художньому творі

Зеленяєв Ігор Олексійович, студент; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Зоз Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

7. Functions of the fantastic elements in J. W. Goethe's poem "Faust"

Козлова Анастасія Олександрівна, студентка; наук. керівник – канд. пед. наук, доц. Шиманович Ірина Вікторівна, Бердянський державний педагогічний університет

8. Семантико-стилістичні властивості поетичної метафори

Ладоніна Варвара Дмитрівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Зоз Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

9. Оноματοпея як провідний засіб створення звукових образів у поезії Е. Зетлін і К. Е. Даффі

Лисенко Поліна Петрівна, магістрантка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Блинова Ірина Анатоліївна, Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова, м. Київ

10. Мовні особливості англomовних дитячих різдвяних пісень

Мартинюк Євгенія Миколаївна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Калужська Лілія Олегівна, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

11. Проблема гендерних ролей у комедії В. Шекспіра «Twelfth Night, or What You Will»

Мякота Єлизавета Володимирівна, магістрантка; наук. керівник – д-р філол. наук, проф. Комаров Сергій Анатолійович, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

12. Н. Готорн і трансценденталізм: до постановки питання

Сімак Вікторія Олегівна, магістрантка; наук. керівник – д-р філол. наук, проф. Комаров Сергій Анатолійович, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

13. Use of satire and sarcasm in the 'politics' sector of English-language online publications

Тарасова Світлана Олександрівна, канд. філол. наук, доцент,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

14. Мотив з'ясування істини як детективний елемент романів П. Акройда «Chatterton» та «The Lambs of London»

Фоменко Олег Русланович, магістрант; наук. керівник –
д-р філол. наук, проф. Комаров Сергій Анатолійович,
Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

15. Щодо ідіостилю та ідіодискурсу Ф. М. Достоевського (за романом «Брати Карамазови»)

Шепель Юрій Олександрович, д-р філол. наук, професор,
академік Національної АНВО України,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

СЕКЦІЯ 3

Формування лінгвістичної і соціокультурної компетенції у прикладному аспекті. Новітні технології у навчанні іншомовної комунікації.

Актуальні проблеми психолінгвістики та мовної політики

<https://meet.google.com/uqe-smek-rjg>

Голова – кандидат філологічних наук, завідувач кафедри англійської філології та перекладу Андрущенко Вікторія Олегівна

Секретар – студентка факультету соціальної та мовної комунікації Кривенчук Альона Ігорівна (гр. 241)

1. Досвід розвитку цифрової компетентності майбутніх учителів у країнах Східної Азії

Безсмертна Ганна Олександрівна, студентка; наук. керівник –
канд. пед. наук, доц. Єфімов Дмитро Володимирович,
Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

2. Алгоритм обчислення коефіцієнта асиметрії

Загнітко Анатолій Панасович, чл.-кор. НАН України, доктор
філологічних наук, професор, декан філологічного факультету;
Кобчук Євген Євгенович, студент,
Донецький національний університет імені Василя Стуса

3. The peculiarities of teaching online
Калінер Юлія Володимирівна, канд. філол. наук, доцент,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
4. Зміст соціокультурного аспекту навчання англійської мови у закладах загальної середньої освіти
Карпіна Олена Сергіївна, канд. філол. наук,
доцент кафедри світової літератури,
Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
5. Образи непорочної любови в романах Віктора Гюго
Кравченко Єлизавета Сергіївна, студентка; наук. керівник –
викладач Алексеєва Олена Мухтараліївна,
Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
6. Квантитативні методи у прикладній лінгвістиці: етапи обчислення коефіцієнта варіації
Краснобаєва-Чорна Жанна Володимирівна,
доктор філологічних наук, професор;
Писаренко Богдан Леонідович, студент,
Донецький національний університет імені Василя Стуса
7. Психолінгвістика у мовознавчому процесі
Кривенчук Альона Ігорівна, студентка; наук. керівник –
канд. філол. наук, доц. Круть Олена Володимирівна,
Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
8. Малюнок як засіб зорової наочності при вивченні конкретних іменників на уроках англійської мови
Ніколаєнко Ксенія Ігорівна, студентка, наук. керівник –
канд. пед. наук, доц. Шиманович Ірина Вікторівна,
Бердянський державний педагогічний університет
9. Переваги використання інтегрованого підходу до навчання граматики
Олійник Інна Русланівна, студентка; наук. керівник –
канд. пед. наук, доц. Довгалюк Таміла Анатоліївна,
Вінницький державний педагогічний університет
імені М. Коцюбинського
10. Психонаратив характеротворення в романі Д. Г. Лоуренса «Сини й коханці»
Скляр Ірина Олександрівна, канд. філол. наук, доцент,
Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

11. Полісемія лінгвістичних термінів

Соколова Анастасія Євгенівна, аспірантка; наук. керівник – д-р філол. наук, проф. Алла Рашатівна Габідулліна; ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

12. Новітні технології в навчанні іншомовної комунікації

Ткаченко Лариса Данилівна, викладач іноземних мов вищої кваліфікаційної категорії, Комунальний заклад «Бахмутський медичний фаховий коледж»

13. Relevance of introducing innovative technologies for the development of foreign language communicative competence of students of higher technical universities

Фандєєва Аліна Євгенівна, канд. екон. наук, доцент, Харківський національний автомобільно-дорожній університет

СЕКЦІЯ 4

Авторський стиль та переклад. Частина 1

<https://meet.google.com/apd-oqwf-nks>

Голова – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології та перекладу Ясинецька Олена Анатоліївна

Секретар – студентка факультету соціальної та мовної комунікації Авдєєва Єлизавета Іллівна (гр. 442)

1. Концепт ПЕРСОНАЖ та особливості його відтворення в україномовному перекладі художньої літератури

Авдєєва Єлизавета Іллівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

2. Модуляція в перекладі казок з англійської мови українською

Грицина Людмила Олександрівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

3. Відтворення емоційно-експресивних елементів літературного жанру фентезі в художньому перекладі

Долгих Ганна Андріївна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

4. Граматичні особливості перекладу українською мовою інструкцій до програмних продуктів корпорації Майкрософт
Карабут Ігор Євгенович, студент; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
5. Перекладацький підхід до розмовних ідіом художнього твору
Коваленко Катерина Іванівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
6. Лінгвостилістичні пріоритети перекладу публіцистичних текстів з англійської мови українською
Крамаренко Катерина Олегівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
7. Соціокультурні й лінгвостилістичні особливості перекладу підліткового фентезі
Крамаренко Катерина Олегівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
8. Жанрово-стилістичні умови перекладу англійськомовних комедійних телесеріалів українською мовою
Кучерова Владислава Олегівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
9. Застосування лексичних трансформацій при перекладі публіцистичних текстів з англійської мови українською
Кучерова Владислава Олегівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
10. Особливості перекладу метафор текстів економічного дискурсу з англійської мови українською
Морозов Володимир Олександрович, студент; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

11. Гумор у мультиплікаційних фільмах як проблема англо-українського перекладу

Наумова Вікторія Володимирівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

12. Елементи інтертекстуальності в перекладах публіцистичних текстів з англійської мови українською

Наумова Вікторія Володимирівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

13. Особливості моделювання перекладу в науково-технічному дискурсі

Рябоконт Яна Валеріївна, магістрантка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

14. Конкретизація в англо-українському перекладі військової термінології

Федоренко Карина Андріївна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

СЕКЦІЯ 5

Авторський стиль та переклад. Частина 2

<https://meet.google.com/jie-spdc-xux>

Голова – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та перекладу Круть Олена Володимирівна

Секретар – магістрантка факультету соціальної та мовної комунікації Діаковська Людмила Євгенівна (гр. 641)

1. Особливості використання каламбуру як стилістичного прийому при перекладі твору «Аліса в Країні Чудес» Льюїса Керролла

Бамбуля Софія Олександрівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, ст. викл. Шередека Галина Володимирівна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

2. Мовні засоби вираження емотивності в ідіостилі Дари Корній

Бортун Каріна Олександрівна, канд. філол. наук, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

3. Професіональна лексика: перекладацький аспект (на матеріалі роману Б. Мезріча «Bringing Down the House»)
Великодний Віталій Андрійович, студент; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Бережна Маргарита Василівна, Криворізький державний педагогічний університет
4. Роль засобів виразності при перекладі англомовних рекламних слоганів
Вороп Ксенія Павлівна, магістрантка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Архіпова Ірина Михайлівна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
5. Лінгвостилістичні особливості індивідуального стилю Чарльза Дікенса
Грек Тетяна Віталіївна, магістрантка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Змійова Ірина Володимирівна, Харківський гуманітарний університет «Народна Українська Академія»
6. Перекладацькі стратегії при відтворенні інтертекстуальності в аудіомедіальному тексті
Гура Карина Костянтинівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Бережна Маргарита Василівна, Криворізький державний педагогічний університет
7. Типові помилки, способи та засоби досягнення адекватності перекладу
Діаковська Людмила Євгенівна, магістрантка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Андрущенко Вікторія Олегівна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
8. Особливості відтворення детективної лексики (на основі т/с «Ріццолі і Айлс»)
Євсєєва Ілона Олександрівна, студентка; наук. керівник – асистент кафедри перекладу та слов'янської філології, Лозовська Катерина Олександрівна, Криворізький державний педагогічний університет
9. Готика як вияв стилістичної парадигми роману А. Мердок «The Flight from the Enchanter»
Ищенко Ганна Дмитрівна, магістрантка; наук. керівник – д-р філол. наук, проф. Комаров Сергій Анатолійович, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

10. Розмовна лексика в публіцистичних текстах та особливості її перекладу
Кривенчук Альона Ігорівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
11. Порівняльний аналіз українських перекладів «Дев'яти оповідань» Дж. Д. Селінджера
Крикун Ольга Анатоліївна, викладачка
Вінницького національного аграрного університету
12. Машинний переклад: особливості структурно-семантичних трансформацій
Семенюк Владислав Михайлович, магістрант; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Круть Олена Володимирівна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

СЕКЦІЯ 6

Авторський стиль та переклад. Частина 3

(<https://meet.google.com/onn-dsui-xos>)

Голова – старший викладач кафедри англійської філології та перекладу
Корольова Олена Юріївна

Секретар – студентка факультету соціальної та мовної комунікації
Самойлова Єлизавета Максимівна (гр. 441)

1. Сучасні англійські неологізми, їхні структурно-семантичні характеристики та засоби перекладу українською мовою
Дьомка Катерина Павлівна, студентка; наук. керівник – ст. викл. Корольова Олена Юріївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
2. Роль машинного перекладу в забезпеченні міжмовних текстів різних функціональних стилів
Жуковська Софія Олександрівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
3. Peculiarities of the English-Ukrainian film translation
Качан Ганна Павлівна, магістрантка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Вотінцева Марина Леонідівна, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

4. Особливості перекладу пісень на основі кінострічки «Красуня та чудовисько»
Магеррамов Орхан, студент; наук. керівник – асистент кафедри перекладу та слов'янської філології Лозовська Катерина Олександрівна, Криворізький державний педагогічний університет
5. Специфіка художніх перекладів з англійської мови на прикладі «Легенди про Сігурда і Гудрун» Дж. Р. Р. Толкіна
Михайлишина Ольга Володимирівна, студентка; наук. керівник – канд. пед. наук, доц. Шиманович Ірина Вікторівна, Бердянський державний педагогічний університет
6. Переклад інфінітива та інфінітивних конструкцій (на прикладі матеріалів газетно-інформаційних текстів)
Морозова Катерина Володимирівна, студентка; наук. керівник – ст. викл. Корольова Олена Юріївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
7. Специфіка перекладу безсполучникових іменникових сполук англomовних науково-технічних текстів українською мовою
Морозова Катерина Володимирівна, студентка; наук. керівник – канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
8. Власні імена та способи їх перекладу засобами цільової мови (на матеріалі художніх текстів)
Самойлова Єлизавета Максимівна, студентка; наук. керівник – ст. викл. Корольова Олена Юріївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
9. Особливості художнього перекладу різних авторів
Удовиченко Андрій Андрійович, студент; наук. керівник – викладач Осипенко Віра Юріївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
10. Передача модальності при перекладі англomовних художніх текстів українською мовою
Фурик Євген Юрійович, студент; наук. керівник – ст. викл. Корольова Олена Юріївна, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

11. Проблеми й особливості аудіовізуального перекладу
Фурик Євген Юрійович, студент; наук. керівник –
канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна,
Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
12. Проблеми адекватності перекладу національно-культурної лексики
Ююкіна Юлія Артемівна, студентка; наук. керівник –
ст. викл. Корольова Олена Юріївна, Горлівський інститут
іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
13. Трансформації при перекладі рекламного тексту з англійської мови
українською
Ююкіна Юлія Артемівна, студентка; наук. керівник –
канд. філол. наук, доц. Ясинецька Олена Анатоліївна,
Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ

Бахмут 2020

СЕРТИФІКАТ

підтверджує, що

Ольга Анатоліївна Крикун,

викладачка кафедра української та іноземних мов
Вінницького національного аграрного університету,

**здійснила виступ на секційному засіданні
V Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Мовна комунікація і сучасні технології
у форматі різнорівневих систем»**

Горлівського інституту іноземних мов
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»
(м. Бахмут, Україна)

27 листопада 2020 року

Тема доповіді та публікації в матеріалах конференції –
**«Порівняльний аналіз українських перекладів
"Дев'яти оповідань" Дж. Д. Селінджера»**

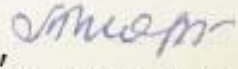
Заступник директора з науково-педагогічної
та навчально-методичної роботи

Горлівського інституту іноземних мов

Державного вищого навчального закладу

«Донбаський державний педагогічний університет»,

доктор філологічних наук, професор

Т. М. Марченко

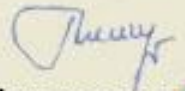
Декан факультету соціальної та мовної комунікації

Горлівського інституту іноземних мов

Державного вищого навчального закладу

«Донбаський державний педагогічний університет»,

кандидат філологічних наук, доцент

В. Г. Мараховська

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДІВ «ДЕВ'ЯТИ ОПОВІДАНЬ» ДЖ. Д. СЕЛІНДЖЕРА

1984 року українською мовою уперше були видані твори Дж.Д. Селінджера: до книги «Над прірвою у житті» увійшли роман, повість й кілька оповідань. Крім того, за радянських часів у збірнику «Американська новела» було розміщено одне з дев'яти оповідань «Тупташка невдашка» Ольги Сеньок.

Нові переклади зі збірки «Дев'ять оповідань» з'являються у двохтисячних роках. Молодий письменник Дмитро Кузьменко є перекладачем оповідань «Чудовий день для рибки-бананки» (2004 р.), «У човні» та «Уста чарівні й очі зелені» (2008 р.), «Для Есме з любов'ю і мерзотою» (2009 р.). 2012 року харківське видавництво «Фоліо» видало усі дев'ять оповідань окремою книжкою серії «Карта світу». Перекладачами зазначені Ю. В. Григоренко та А. О. Івахненко. Маємо на меті зіставити українські варіанти оповідань різних перекладачів, беручи до уваги точність відтворення авторського стилю письменника. Видається необхідним проаналізувати назви творів, здійснити огляд перекладів ключових моментів оповідань та їхніх стильових особливостей.

Для ґрунтовного перекладацького аналізу необхідно визначити особливості творів письменника, витоки його творчості. Так, збірка оповідань Дж. Д. Селінджера «Дев'ять оповідань» вперше була видана у 1953 році, її автор на той час уже був загальновідомим завдяки роману «Ловець у житті». Проте оповідання привернули особливу увагу читачів: відгуки на книгу були доволі суперечливими, академічні статті рясніли безліччю інтерпретацій. Й не дивно, адже після прочитання кожного оповідання залишаються загадки, розгадати які, використовуючи лише логіку, неможливо.

Враховуючи те, що ціле життя Селінджер вивчав релігії Сходу, багато дослідників намагаються пояснити таємниці збірки, послуговуючись поняттями традиційної індійської поетики. Тим самим здійснюються спроби поєднати усі оповідання в одне ціле, відшукати основоположний принцип їх створення і розміщення у певному порядку. Надзвичайно ретельною є робота дослідниці І. Л. Галинської «Загадки известных книг»: у якій, тлумачачи цифру дев'ять в назві збірки, вона пов'язує кожне оповідання з одним з дев'яти поетичних настроїв давньоіндійської поетики [2, с. 19].

Інший напрямок досліджень «Дев'яти оповідань» являє собою компаративне зіставлення творів Селінджера із творчістю майстрів короткої прози ХХ століття. Так, Домінік Сміт, узагальнюючи попередні розвідки, підсумовує, що у збірці Селінджера відчутний вплив декількох модерністських письменників: релігійне богоявлення у творах Джойса, кінематографізм оповідань Чехова, життєва іронія і глибокий підтекст творів Хемінгуея [3, с. 642]. Проте, незважаючи на помітний вплив попередників, Селінджер створив унікальне поєднання їхнього досвіду із власними здобутками.

До власне селінджерівського стилю зазвичай відносять: пильну спостережливість, увагу до деталей, створення контрастних образів, влучні діалоги, конфлікт в оповіданнях, що ніколи повністю не пояснюється, наявність гострої розв'язки, так звані *non-sequitur* – неочевидні висловлення, висновок з яких не випливає зі сказаного.

Варто також згадати тематичне розмаїття збірки: майже в кожному оповіданні так чи так піднімається тема Другої світової війни; у семи з дев'яти головними персонажами є діти, підлітки, які є надзвичайно проникливими, чуйними, сповненими моральної чистоти; головні герої оповідань знаходяться в опозиції до оточення; всюди є натяки, загадки, які не піддаються однозначному тлумаченню.

Найперше, необхідно розглянути назви творів, які у випадку Селінджера є досить складним етапом в процесі перекладу. Неможливо не озиратися при цьому на вже давно усталені російські переклади, які, втім, є дуже неточними. Менше з тим, українські назви загалом якнайточніше передають оригінал, окрім «Для Есме з любов'ю і мерзотою» («For Esme: with love and squalor») – тут українські перекладачі пішли слідом за російським варіантом, хоча *squalor* – це дослівно 1) бруд; занедбаність, занехаяність; 2) убогість, злиденність¹. Літературознавець Ірина Галинська для зручності аналізу подає дослівні переклади оповідань, шосте з яких має вигляд «Посвящается Эсме, с любовью и сердоболием». Втім, Д. Кузьменко в самому тексті відривається від російської традиції, вживаючи варіант *гидота, гидкий*.

Особливої уваги заслуговує назва твору «Uncle Wiggily in Connecticut», яку в радянських перекладах намагалися передати через аналогічні місцеві реалії: *лапа-растяпа, тупташка невдашка*. В сучасному українському перекладі маємо дослівний варіант з приміткою про походження назви: «Дядечко Віггілі у Коннектикуті».

Мала проза Селінджера дуже лаконічна, наповнена символами, тому дуже важливим є точна передача авторського тексту в перекладі. При пильному розгляді українських перекладів зустрічаємо своєрідну передачу ключових моментів оповідань. Твір «У човні» досягає кульмінації, коли хлопчик Лайонел зізнається, чому втік з дому: служниця назвала його батька *kike* (зневажлива назва євреїв), яке хлопчик зрозумів як *kite* (повітряний змій). Дуже влучно перекладено парою *иуда – чудо-юдо* в російському перекладі Р. Райт-Ковальнової. Але і українські перекладачі пропонують достойні альтернативи англійської гри слів: *жидюка – гадюка* (Ю. В. Григоренко), *жидюга – той, хто ні з ким не хоче ділитися* (Д. Кузьменко).

Неможливо оминати ще один приклад центральної для усього оповідання фрази – це слова Есме: *I hope you return from war with all your faculties intact*. У збірці «Фоліо» маємо варіант – *психічне і фізичне здоров'я*, що, на нашу думку, суголосне із російським перекладом – *функционировать нормально*. Д. Кузьменко, в свою чергу, дотримується настрою, заданого Селінджером – *цілком зберігти усі свої здібності*, адже Есме тут мала на увазі письменницький

---

¹ www.lingvo.ua/Translate/en-uk/Squalor

талант розповідача, здатність до співчуття, гумор, тобто все те, про що вони розмовляли. А в другій «гідкій» частині сержант Ікс усі ці здібності втратив – не може писати, байдужий до власної кореспонденції, і найголовніше – не здатний любити.

Часом невдало обраний варіант перекладу багатозначного англійського слова призводить до плутанини в тексті й неправильного сприйняття цілого художнього образу. Як відомо, Селінджер часто зображав у своїх творах дітей, проникливих й безхитрісних, зовсім не схожих на дорослих лицемірів – phonies. Такою є і дівчина Есме, що вітає незнайомого солдата ледь помітною усмішкою, в російському варіанті півусмішкою. *She ... gave me a small qualified smile. It was oddly radiant, as certain small, qualified smiles sometimes are* – Дівчинка ... наділила мене стриманою усмішкою. Та була на диво ясною, як це іноді буває з такими обережними, ледь помітними усмішками (пер. Д. Кузьменко). У перекладі Ю. Григоренко обрано інше значення епітета *qualified*, яке кардинально змінює читацьке сприйняття дівчини, адже натренована, удавана посмішка є несправжньою, це *phony smile*: *Вона ... швидко й завчено посміхнулась. Ця усмішка була по-дивному сяюча, якими часом бувають ледь помітні, натреновані усмішки.*

«Дев'ять оповідань» – це великою мірою збірка про війну, яка була написана під час бойових дій: Селінджер возив із собою друкарську машинку у військовому джипі, й за першої-ліпшої нагоди писав. З огляду на це, важливими елементами оповіді є згадки про війну, армійські реалії, а точне їх відтворення у перекладі – необхідний показник адекватності. Дмитро Кузьменко з увагою поставився до цих згадок, тому, на відміну від перекладу «Фоліо», не оминув їх у перекладі. Наприклад, *she peeled down her cigarette Army style* – вона по-солдатському зім'яла сигарету, – важлива деталь, вказує на те, що Бу-Бу служила. У повісті «Вище крокви, будівничі» вказано її звання – молодший лейтенант флоту. Для оповідання «У човні» згадка про військове минуле мами Лайонела може натякати на її міцний, стійкий характер, попри тендітну зовнішність. Вона зможе постояти за свою сім'ю в разі зневаги з боку служниць і стане опорою своєму синові у ворожому зовнішньому світі.

Також було знайдено цілий ряд випадків неточної передачі стилю Селінджера, зокрема не всюди у перекладах Ю. В. Григоренко та А. О. Івахненко дотримано лаконічність, стислість оповіді: *It was painfully clear that Sister Irma herself had found the color unsatisfactory and had tried her unadvised, noble best to tone it down somehow*, в українському перекладі отримує додаткове пояснення: Мене відразу ж пронизала здогадка: сестрі Ірмі цей колір не сподобався, і вона доклала всіх своїх неосвічених благородних зусиль, щоб якимось його покращити, – від чого губиться тонкий гумор і значно уповільнюється оповідь. На нашу думку, гумористичний ефект втрачається також в наступних словах розповідача, співрозмовника Есме: *I'd only been out of college a year but that I like to think of myself as a professional short-story writer* – Лише рік тому закінчив навчання в університеті, хоч вважаю себе професійним новелістом. В українському варіанті розповідь Голдена стала прямолінійною, втратилась ніяковість, з якою він говорить про свої письменницькі здібності, на відміну від перекладу

Кузьменка, де всі тонкощі збережено: *Я лише роком раніше закінчив коледж, але мені хотілося вважати себе професійним новелістом.*

After he'd torn it up, he looked down at the pieces as they lay in the wastebasket – *Уже після того, як сержант порвав лист, він подивився на клантики паперу в сміттєвому кошику* (Д. Кузьменко) – *Порвавши листа, він глянув у сміттєвий кошик* (Ю. В. Григоренко). Порівнявши варіанти однієї ситуації, бачимо, як смисловий акцент, поставлений Селінджером, зберігається у Кузьменка і зовсім втрачається у Григоренко. А разом з акцентом губиться і лаконічність, проникливість оповіді, адже побіжна згадка про те, що сержант порвав листа, робить його дію безумовною, а це означає, що його, незважаючи на показну байдужість, сильно ранить легковажний тон листа, тоді як він сам переживає глибоку депресію після війни.

Отже, проведений компаративний аналіз сучасних перекладів творів Селінджера зі збірки «Дев'ять оповідань» дозволяє зробити наступні висновки. Українські переклади оповідань двохтисячних років тяжіють до точної, майже дослівної передачі назв творів, що у випадку Селінджера є оптимальною тактикою. Лаконічність оповіді, загадки, які не піддаються однозначному тлумаченню, гумор – це ті особливості стилю письменника, що вимагають пильної уваги перекладача. Незнання рис власне селінджерівського письма неодмінно призводить до неправильної передачі задуму письменника. Саме наявність в перекладі видавництва «Фоліо» ряду помилок при перекладі ключових моментів оповідань викриває недостатню обізнаність перекладачів з творчістю Селінджера. Водночас точніша передача цих особливостей, наявність приміток аналітичного характеру вказують на те, що перекладачі досліджували творчість письменника, тому українські варіанти творів адекватно передають задум і стильові особливості оригіналу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Довганчина Р. Ідіостиль в теоретичних розробках перекладознавців [Електронний ресурс] / Р. Довганчина – Режим доступу до ресурсу: <http://www.stationline.org.ua/filologiya/87/15767-trudnoshhi-perekladu-idiolektu-opovidacha.html>
2. Галинская И. Л. Загадки известных книг / Ирина Галинская. – Москва: Наука, 1986 – 128 с.
3. Salinger, Jerome David. The catcher in the rye: [Роман] / J. D. Salinger; Авт. вступ. ст. та комент. Є. В. Бондаренко. – Х.: Ранок-НТ, 2003. – 255 с.
4. Smith D. Salinger's Nine Stories: Fifty Years Later // The Antioch Review / Dominic Smith. – Vol. 61, No. 4, 2003. – P. 639-649.